

№ 378/2014 г. на 18.07.2014 г.
2 а Т

КАЗУС

Методи Андреев е осъждан както следва: Със споразумение № 505/19.12.2011 г. на РС-Нова Загора, в сила от 19.12.2011 г. на 6 м. лишаване от свобода за престъпление по чл. 354а, ал. 1 от НК; Със споразумение от 03.09.2008г. на Окръжен Съд-Сливен, в сила от 03.09.2008 г. на 1 година лишаване от свобода за престъпление по чл. 343б, ал. 1 от НК.

Методи Андреев бил наемател на заведение, находящо се в гр. Нова Загора. Същият бил познат на органите на полицията като лице, занимаващо се системно с разпространение на наркотици и спрямо него имало образувано на 20.08.2014г. досъдебно производство..

На 22.08.2014г. полицейски органи извършили претърсване и изземване в заведението на Андреев. При претърсването в заведението се намирили Методи Андреев и лицата - свидетелите Антон Петров, Бисер Георгиев и малолетния Васил Панайотов. При това процесуално следствено действие в заведението били намерени и иззети, подробно описани в протокола за претърсване и изземване следните вещи: в мивката на заведението е намерен прозрачен полиетиленов плик, завързан на възел в единия край, съдържащ хартиени пликчета и други малки прозрачни пликчета с бледакафяво прахообразно вещество, както и една банкнота от 2лв. В мъжка чанта, която била прехвърлена през рамото на малолетния Васил Панайотов, били намерени и иззети прозрачен полиетиленов плик, вързан на вързоп, съдържащ хартиени пликчета, 2бр. мобилни апарати марка „Нокиа“, 1бр. мобилен апарат „Самсунг“ и 1бр. мобилен апарат „Сони“, монети с различна номинална стойност и 2бр. лични карти на различни лица. До южния прозорец върху плот на дървена маса и върху плот на метална маса, и на пода са намерени 3бр. спринцовки с прозрачна течност. Върху масата са намерени банкноти и монети, подробно описани в протокола за претърсване и изземване.

Претърсването и изземването било извършено с разрешение на Районен съд – Нова Загора. С Определението съдът е дал разрешение за претърсване на всички помещения в обект, функциониращ като заведение – барче, находящо се в гр.Нова Загора и стопанисвано от Методи Андреев, както и в обект- жилищна сграда, негова собственост.

В последствие бил извършен оглед на иззетите вещевени доказателства, от който се установило, че:

В прозрачния полиетиленов плик се намерили 106 бр. хартиени пликчета и 5бр. малки найлонови пликчета „вързопчета“ с бледокафяво прахообразно вещество. На направения полеви тест същите реагирали на хероин. Направената физико-химична и оценителна експертиза установила, че веществото е хероин, с нето тегло - 4.202 грама, с процентно съдържание на активно наркотично действащ компонент – диацетилморфин 41%, на стойност 378.18 лева

От полиетиленовия плик била иззета годна дактилоскопна следа.

В иззетата мъжка черна чанта се установил прозрачен полиетиленов плик, съдържащ 41бр. хартиени пликчета с прахообразно вещество, които на направения полеви тест реагирали на хероин. Направената физико-химична и оценителна експертиза установила, че веществото е хероин, с нето тегло – 0.449грама, с процентно съдържание на активно наркотично действащ компонент – диацетилморфин 41%, на стойност 40.41 лева.

Инкриминираните вещества били на обща стойност 418.59 лева.

Направената дактилоскопна експертиза установила, че иззетата от найлоновия плик дактилоскопна следа е годна и принадлежи на третия /десен среден/ пръст на Методи Андреев.

Разследването приключило в срока по чл.234 от НПК и наблюдаващия прокурор изготвил обвинителен акт, който бил внесен за разглеждане в РС Нова Загора.

Въпроси:

1. Какви състави на престъпления са осъществени и от кои лица? Посочете правната квалификация. Мотивирайте се с правни аргументи, с оглед установените факти и основните елементи на съставите.
2. Налице ли е съучастие и в каква форма?
3. Извършеното престъпление може ли да се приеме за „маловажен случай“ ?
4. По правилата на родовата и местна подсъдност, посочете компетентните органи в досъдебната фаза на процеса?
5. Има ли процесуална пречка да бъдат разпитани като свидетели полицейските служители, участвали в разкриването на престъплението?

ОТГОВОРИ:

1. Какви състави на престъпления са осъществени и от кои лица? Посочете правната квалификация. Мотивирайте се с правни аргументи, с оглед установените факти и основните елементи на съставите.

Методи Андреев е извършил деяние, съставляващо престъпление по чл.354а, ал.2, изр.2-ро, предл. 2-ро, т.4, вр.ал.1, предл.4-то, вр.чл.29, ал.1, б.“б“ от НК.

Извършеното престъпление е от категорията на общоопасните престъпления, чиито състави са от категорията на бланкетните и препращат към уредбата на специалния Закон за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите /ЗКНВП/. Основният състав на чл. 354а, ал. 1 НК забранява изрично изброените действия с наркотични вещества, техни аналози и прекурсори и със съоръжения или материали за производство на наркотични вещества или техни аналози. Непосредствен обект на посочения вид престъпление са обществените отношения, свързани с установения ред за извършване на съответните действия с наркотици, които са предмет на престъплението. Самото престъпление е формално /безрезултатно/, като отговорността за него е диференцирана в зависимост от това дали те са „високорискови“ или „рискови“ /според критериите на специалния закон и актовете за неговото приложение/.

В конкретния случай Методи Андреев е осъществил изпълнителното деяние „държи“ - упражняване на фактическа власт на високорисково наркотично вещество - хероин. Важен обективен признак на състава е изпълнителното деяние да е било извършено „без надлежно разрешение“, с оглед изначалната невъзможност да бъде получено разрешение за държане на вещества, забранени за приложение, съгласно ЗКНВП. Налице е едно единно изпълнително деяние, осъществено при наличие на съчетана съвкупност от действия през определен период от време, създаващо трайно престъпно състояние.

От субективна страна се изисква умисъл, който може да бъде единствено пряк. Това се подчертава от наличието в състава на допълнителен субективен признак, а именно, че деецът трябва да е действал с „цел разпространение“ на наркотичните вещества. Методи Андреев е извършил деянието с пряк умисъл, като е съзнавал естеството на извършваното от него и законовото запрещение за същото, но въпреки това, имайки ясно изградена представа за общественоопасния му характер и предвиждайки общественоопасните последици, пряко е целял настъпването им.

Методи Андреев е осъществил и два квалифициращи признака, визирани в чл. 354а, ал. 2, изр. 2 и т.4 от НК. Първият се отнася до това, че деянието е извършено на „публично място“ - питейно заведение, стопанисвано от Андреев /чл.354а, ал.2, изр.2 НК/. Вторият - че то е извършено „при условията на опасен рецидив“ по чл. 29, ал.1, б. „б“ НК /чл.354а, ал.2, т.4 НК/. До извършване на последното престъпление - 22.08.2014г., деецът е бил осъждан два пъти ефективно на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер, като изпълнението на наказанието за тези престъпления не е отложено по чл.66 от НК (Споразумение № 505 от 19.12.2011г. на РСНЗ, в сила от 19.12.2011г. и Споразумение от 03.07. 2008г. в сила от 03.07.2008г. - актове със значение на влезли в сила присъди). От изтърпяване на наказанието по тези присъди не са изтекли 5 години (съгл. чл. 30, ал. 1 от НК), поради което следва да се приложат правилата на чл.29 от НК. Анализът показва, че в конкретния казус не може да се говори нито за съвкупност от престъпления, нито за повторност, нито за опасен рецидив по чл. 29, ал. 1 б. „а“ от НК.

2.Налице ли е съучастие и в каква форма.

В чл.20 от НК се посочват формите на съучастие, като закона не дава легално определение на понятието съучастие. От обективна страна съучастиято включва престъпно поведение на две или повече лица, което допринася за осъществяване на престъплението, а от субективна страна – че те го осъществяват при общ умисъл.

В конкретния казус не е налице съучастие в нито една от посочените в чл.20 НК форми, поради липсата на основното изискване за минималния брой участващи лица (най-малко две) и то наказателноотговорни, като поне едното следва да е осъществило изпълнителното деяние.

Методи Андреев за постигане на целеният престъпен резултат – „държане“ на наркотични вещества с „цел разпространение“, е използвал малолетния свидетел В.Панайотов, като по този начин деянието е извършено при условията на посредствено извършителство. Посредственото извършителство не е съучастие. Съгласно чл.32, ал.1 от НК малолетния В.Панайотов не е наказателно отговорен. Неотговорността на малолетните лица е абсолютна, поради това че те не могат да разбират свойството и значението на постъпките си и да ги ръководят. Малолетието се преценява към момента на извършване на деянието и единствения критерий е възрастта. Малолетният не може да бъде участник (съучастник) в извършване на каквото и да било престъпление. Ако се прецени, че в случая е извършил противообществена проява, той може да бъде санкциониран само с възпитателни мерки по ЗБППМН.

Методи Андреев се явява самостоятелен (индивидуален) извършител по отношение на част от държаните наркотици и посредствен извършител на друга част от наркотиците, държани от малолетния Панайотов.

3.Извършеното престъпление може ли да се приеме за „маловажен случай“?

При разискване на въпросът, налице ли е „маловажен случай по чл. 93, т. 9 от НК“, следва да се преценят в кумулативна даденост всички обстоятелства, относно: обществената опасност на деянието; липсата или незначителността на настъпилите вредни последици; личността на автора на престъпното посегателство; мотивите и подбудите, които са го ръководили; социалните отражение и отзвук на престъплението. „Маловажният случай“ дефиниран в чл. 93, т. 9 НК не бива да се смесва или отъждествява с т. нар. „малозначително деяние“ – чл. 9, ал. 2 НК. Разликата между тях е същностна и качествена, защото диференцира престъпното от непрестъпното деяние.

Престъпленията, регламентирани в чл. 354а НК, като своеобразен вид посегателства против здравето, предвид индивидуализиращите ги белези по отношение формите на изпълнително деяние и общественно-опасния резултат и облика на инкриминирания предмет - високорискови наркотични вещества, сочат на сериозна социална нетърпимост и неправомерност на деянието. В аспекта на изложеното, конкретиката на очертаната и доказателствено обезпечена фактология предполага маловажност на престъпния акт, само когато извършеното, както и личността на дееца представляват по-ниска степен на обществена опасност и морална укоримост, в сравнение с обикновените случаи на престъпление от съответния вид. В конкретния казус - инкриминираният наркотик, с неговите количествени характеристики и финансови параметри, не следва да бъде интерпретиран като единствен меродавен и изключителен критерий. Личността на дееца с неговите предходни осъждания и извършеното ново деяние в условията на „опасен рецидив“, анализирани в съвкупност с всичко установено, не предполагат възможността за определяне на конкретния случай като „маловажен“.

„Маловажният случай“ е по принцип оценъчна и съставомерна категория, която е предвидена в норми на особената част на НК и представлява леконаказуем състав спрямо даден основен състав. Такъв леконаказуем състав не е предвиден за деянията по чл. 354а, ал. 1 и ал. 2 от НК, а само по повод на основните състави на чл. 354а, ал. 3 и ал. 4 от НК. Самата ал. 5 на същия член (354а), предвижда възможност да има „маловажен случай“, само когато държането на наркотици не е с цел разпространение (ал. 3), или когато са нарушени установени правила за извършване на изброени видове дейности, във връзка с наркотични вещества (ал. 4).

4. По правилата на родовата и местна подсъдност посочете компетентните органи в досъдебната фаза на процеса.

Правилата на родовата подсъдност определят кои от различните по степен съдилища са компетентни да разгледат като първа инстанция дадени категории дела - чл.35 от НПК.

Правилата на местната подсъдност разпределят делата между многото еднакви по степен съдилища. Като критерий за определяне на местната подсъдност служи преди всичко местоизвършване на престъплението – чл.36 от НПК.

Съгласно чл.193 от НПК в досъдебната фаза, органи на досъдебното производство са прокурорът и разследващите органи.

По правилата на родовата подсъдност в досъдебната фаза делото ще се разследва от разследващи полицаи – чл.194, ал.3 от НПК, а наблюдаваща прокуратура е окръжна прокуратура – чл.35 от НПК.

В съдебната фаза компетентен е съответния Окръжен съд.

По правилата на местната подсъдност в досъдебната фаза делото ще се разследва от разследващи полицаи при РУ - МВР – гр.Нова Загора.

Наблюдаващата прокуратура е Окръжна прокуратура Сливен

В съдебната фаза компетентен като първа инстанция е Окръжен съд Сливен.

5. Има ли процесуална пречка да бъдат разпитани като свидетели полицейските служители участвали в разкриването на престъплението?

Свидетелите са субекти на наказателно-процесуални отношения, извън кръга на субектите на процеса. Те не осъществяват основна процесуална функция. Процесуалната им роля се ограничава до това - да дават показания относно своите непосредствени възприятия, с което се подпомага разкриването на обективната истина.

Полицейските служители участвали в процеса на разкриване на престъплението имат качеството на свидетели и могат на общо основание да се разпитани като такива, относно своите непосредствени възприятия за разкриването на обективната истина.

Свидетели могат да бъдат всички физически лица освен тези, които поради физически или психически недостатъци не са способни да възприемат правилно фактите от значение за делото или дават достоверни показания по тях. Същата недопустимост се отнася и до лицата, участвали по делото в друго процесуално качество. Това правило търпи изключения,

конкретно посочени в чл.118 от НПК. В чл. 118, ал. 1, т. 3 от НПК към изключението са включени и "служители на МВР или военната полиция, присъствали при извършване на оглед и свързаните с него претърсване и изземване". По този начин се разширява възможността те освен за съответните процесуални действия, на които са присъствали, да могат да изложат възприятията си като свидетели и по други обстоятелства, станали им известни във връзка с разследването на дадено деяние.

Чл.118, ал.3 от НПК е категорична, относно лицата, които не могат да бъдат свидетели, а именно: „Лицата които са извършвали действия по разследването и съдебни следствени действия не могат да бъдат свидетели, включително и когато протоколите за извършените от тях действия не са изготвени при условията и по реда на този кодекс“.

Полицейските служители осъществявали основна процесуална функция в хода на досъдебното производство не могат да бъдат разпитвани като свидетели.

Казусът е по дело за престъпление извършено през 2014г. в град Нова Загора., по което са постановени следните съдебни актове:

Присъда № 3 от 27.01.2015г. на ОС Сливен по НОХД № 496/2014г.

Решение № 55 от 25.05.2015г. на БАС по ВНОХД № 30/2015г.

/потвърждава присъдата на ОС Сливен/

Решение № 357 от 21.12.2015г. на ВКС, НК, III НО по НД № 1155/2015г. /оставя в сила решението на БАС/